

RAB tagasiside hasartmängukorraldajatele

Ülevaade teadetest, mille hasartmängukorraldajad aastal 2020 RAB-le saatsid, ja nende kasutamisest RAB poolt

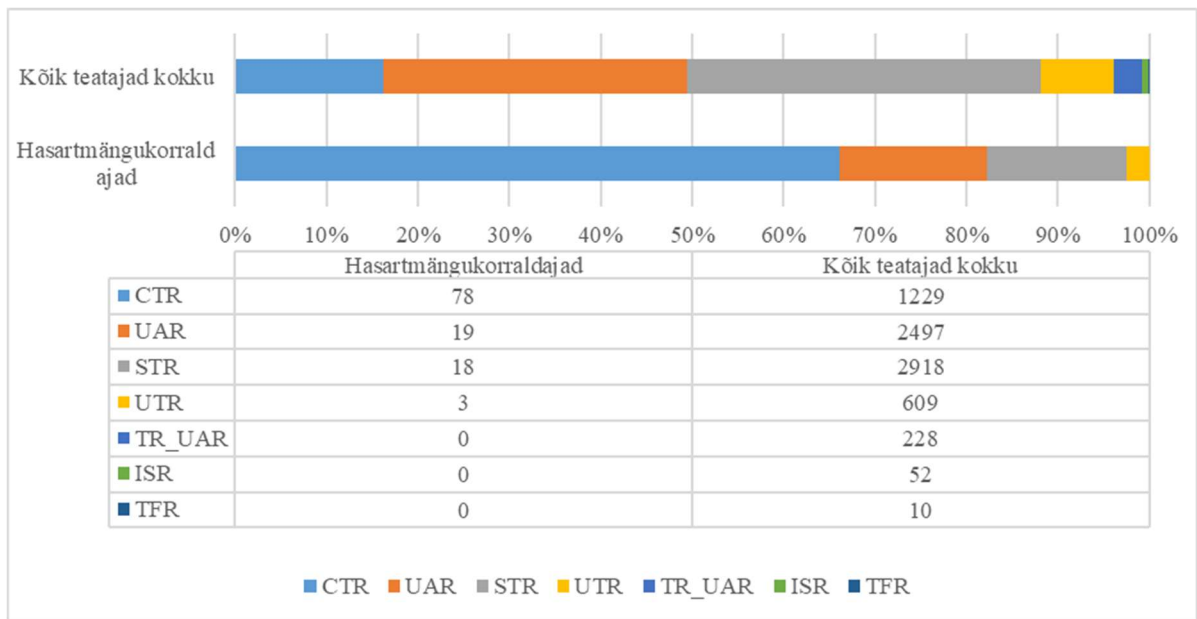
2020. aastal sai Rahapesu Andmebüroo (edaspidi RAB) hasartmängusektorilt kokku **118** teadet, nendest 3 saadeti märkega „kiire“. Eri teatajaid oli kokku 8, nendest suurim esitas ligi 60% kõigist teadetest.

Süvaanalüüsi suunati 2020. aastal esitatud teadetest 14. Siinkohal on oluline rõhutada, et see, et süvaanalüüsi suunati vaid osa saabunud teadetest, ei tähenda, et ülejäänud teated ei oleks olulised, kuna sageli ilmneb nende olulisus pikema perioodi jooksul ning neid kasutatakse sektoris esinevate tüpoloogiate ja trendide strateegiliste analüüside koostamisel.

Tabel 1. 2020. a RAB-le saadetud teadete jagunemine gruppide kaupa.

Teataja grupp	Kokku
Krediidiasutused	4594
Finantseerimisasutused	1524
Teise riigi asutused ja isikud	587
Virtuaalvääringu teenus	530
Professionaal (õigus, audit, jne)	307
Riigiasutused	284
Ei ole kohustatud subjekt	252
Hasartmängukorraldajad	118
Muud eraõiguslikud ettevõtjad	94
KOKKU	8290

Hasartmängusektor oli üks väheseid kohustatud sektoreid, kus teatamisaktiivsus varasemate aastatega võrreldes kahanes. Oluliseks faktoriks olid ilmselt koroonaviirusest tingitud piirangud, mis sulgesid kuudeks nii kasiinod kui ka mängusaalid. RAB aspektist kajastus see eelkõige üle poole võrra vähenenud sularahateadete (78 CTR-i) arvus, mis on läbi aastate olnud ülekaalukalt levinuim hasartmängukorraldajate esitatud teate liik. Positiivsena saame tuua esile, et kaughasartmängu puudutavate teadete esitamine suurenes hüppeliselt. Võrreldes 2019. aastaga esitasid hasartmängukorraldajad 2020. aastal oluliselt rohkem rahapesukahtlusega teateid: ebahariliku tegevuse teateid (UAR) esitati 19, kahtlase tehingu teateid (STR) 18 ja ebahariliku tehingu teateid (UTR) 3. Märkimist väärib ka asjaolu, et hasartmängukorraldajad ei saanud ühtegi terrorismiriigi seosega ebahariliku tegevuse (TR_UAR) ega rahastamise kahtlusega (TFR) teadet. 2019. aastal saadeti neid koguni 75, kuid valdavalt polnud nende esitamine põhjendatud, kuna üksnes asjaolu, et tehingu osapool on mingil moel seotud riskiriigiga, ilma ühegi ebahariliku tehingu tunnusega, ei ole veel piisavaks teate esitamise aluseks.

Joonis 1. Hasartmängukorraldajate ja kõikide teatajate poolt RAB-le 2020. a saadetud teadete jagunemine teate liigi kaupa.

Rahapesu puudutavatel teadetel märkisid hasartmängukorraldajad kõige sagedamini, 15 korral, teate saamise põhjusena ebaharilikku tegevust hasartmängude mängimisel (8. UAR). Sellele järgnes 7 korral kasutatud indikaator 2.2. (STR): isiku suhtes on varasemalt teadaolev või hoolsusmeetmete rakendamise käigus tekkinud rahapesukahtlus.

Hasartmängukorraldajate teadete kvaliteet ja soovitused tulevikuks

Hasartmängukorraldajate teadete kvaliteet ning sisukus on üldjoontes tõusnud, viimane eriti 2020. aasta teises pooles. Teadete vormiline pool on olnud valdavalt hea, märkimisväärseid vigu ei ole esinenud. Positiivsena nimetame ära, et teatamisel on laialdaselt kasutatud veebivormi, kuid seitse teadet saadeti siiski ka e-posti teel. Lähtuvalt RahaPTS § 50 lg 2 sätestatust tuleks teateid esitada siiski veebivormi või X-tee teenuse kaudu.

Üldine hoolsuskohustuse täitmine sektoris on näidanud paranemise märke, kuid RAB-l on suuremad ootused eriti väikese teadete arvuga või seni teateid mitteesitanud teenusepakkujatele. Teadetest nähtub, et hasartmängukorraldajate rahapesu tõkestamise pool on üldiselt nõrk, reageeritakse juba toimunud kahtlastele tehingutele, mitte ei tegeleta nende ärahoidmisega. Levinud probleemiks on asjaolu, et vara päritolu sageli ei küsita, olgugi, et selleks on kohustus. Kaughasartmängukorraldajad tuginevad raha liikumisel küll olulisel määral krediitiasutustele, kuid RAB ootus sisemiste kontrollide abil tuvastatud ebaharilikest või kahtlastest tegevusest/tehingutest teatamisele on suurem.